

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Marcel Smochin,
reprezentat de avocatul Alexei Croitor,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu
privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a
cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1566/23
NR. PIGD 2-22155343-01-2ra-30112023)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Invocarea declarativă a
art. 432 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă nu
constituie temei pentru admisibilitatea recursului

Judecătoria Chișinău, sediul Centru: jud. M. Frunze
Curtea de Apel Chișinău: jud. A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

30 octombrie 2024
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 octombrie 2022, Marcel Smochin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral (f. d. 2-6, vol. I).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Marcel Smochin a indicat că, la 23 iulie 2018 SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 147 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Smochin și Tamara Smochin, solicitând încasarea în beneficiul CCL nr. 147 a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 8 988, 08 de lei, neachitată, pentru perioada noiembrie 2016 - mai 2018 și încasarea cheltuielilor de judecată în beneficiul SA „Termoelectrica” constituite din taxa de stat și alte cheltuieli de judecată suportate.

3. Prin hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 147. S-a încasat în mod solidar, de la Ion Smochin și Tamara Smochin în beneficiul CCL nr. 147 datoria pentru consumul de energie termică pentru perioada noiembrie 2016 - mai 2018 în sumă de 8 988, 08 de lei. S-a încasat în mod solidar, de la Ion Smochin și Tamara Smochin în beneficiul S.A. „Termoelectrica” taxa de stat în mărime de 270 de lei.

4. A susținut că împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, succesorul părților Marcel Smochin a declarat apel.

5. Totodată a menționat că prin încheierea din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău au fost înlocuiți pârâții Ion Smochin și Tamara Smochin cu succesorul lor în drepturi Marcel Smochin.

6. Prin decizia din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor și s-a menținut hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

7. La 15 martie 2022, Marcel Smochin a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

8. Prin încheierea din 06 iulie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost declarat inadmisibil recursul declarat de Marcel Smochin împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

9. A considerat reclamantul, că la examinarea cauzei civile s-a încălcat termenul rezonabil de examinare. Mai mult, s-a încălcat termenul de expediere a dosarului de la instanța de fond în instanța de apel, care este ziua următoarea după expirarea termenului de depunere a apelului, conform art. 367 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care prevede că, după expirarea termenului de depunere a apelului, prima instanță este obligată să expedieze a doua zi instanței de apel dosarul împreună cu apelurile depuse și înscrisurile alăturate care nu au fost prezentate în primă instanță. Nu s-a respectat termenul de întocmire a hotărârii redactate, care conform art. 236 alin. (6) din Codul de procedură civilă, este de 45 de zile.

10. A afirmat reclamantul, că a depus efort pentru a nu permite tergiversarea examinării cauzei, și anume: la 6 iunie 2021 a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani cererea de accelerare a procedurii de redactarea hotărârii integrale din 20 noiembrie 2018. În cererea de accelerare reclamantul a indicat că deși prin încheierea din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea apelantului Marcel Smochin cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, s-a ridicat de la examinare în ordinea de apel cauza civilă la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr.147 împotriva lui Ion Smochin și Tamara Smochin

privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, restituind cauza în instanța de fond, la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, pentru întocmirea hotărârii motivate, până la 6 iunie 2021 hotărârea integrală a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 noiembrie 2018 n-a fost redactată. Astfel, în perioada 1 octombrie 2020 - 6 iunie 2021 cauza s-a aflat la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani doar pentru a fi redactată hotărârea din 20 noiembrie 2018.

11. Reclamantul a invocat, că la 7 iunie 2021 a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de accelerarea examinării cauzei, care a fost respinsă. Ședința de examinare a apelului fiind numită pentru 24 noiembrie 2021. Instanțele de judecată nu au îndeplinit sarcinile procedurii civile stabilite în art. 4 din Codul de procedură civilă, care constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sunt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

12. A susținut, că prin încălcarea termenului rezonabil de examinare a contestației, reclamantului i s-a cauzat prejudiciul moral, exprimat prin suferințe psihice și fizice în legătură cu tergiversarea examinării dosarului, și neobținerea unei hotărâri de judecată în termen. Mai mult, pe parcursul examinării dosarului au decedat părinții reclamantului, care a agravat starea morală a acestuia, ceea ce se confirmă prin actul emis de instituția medicală din 17 septembrie 2022. Din motiv că cauza indicată s-a examinat într-un termen așa de lung, reclamantul a suportat emoții profund negative, care s-au răsfrâns asupra stării sale fizice și psihice, încât a fost nevoit să apelez la servicii medicale, i s-a dereglat sistemul nervos și i s-a prescris tratament medical, indicat în certificatul anexat. Prejudiciile efective constau în suferințe psihice cauzate prin lezarea sentimentelor de dreptate și încredere în justiție, care cuprind suferințele psihice determinate de limitarea dreptului de a obține un acces la justiție echitabilă, și în termen legal.

13. A invocat reclamantul, că potrivit art. 2029 din Codul civil, despăgubirea pentru salariul sau venitul ratat se stabilește pe baza venitului mediu lunar net din muncă sau altă activitate a persoanei vătămate din

ultimul an înainte de pierderea sau reducerea capacității sale de muncă ori, în lipsă, pe baza venitului lunar net pe care l-ar fi putut realiza, ținând-se seama de calificarea profesională pe care o avea sau ar fi avut-o la terminarea pregătirii pe care era în curs să o primească. Cu toate acestea, dacă persoana vătămată face dovada posibilității obținerii unui salariu sau venit mai mare în baza unui contract încheiat în ultimul an, iar acesta nu a fost pus în executare, se va ține seama în determinarea despăgubirii de aceste venituri.

14. În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 2029, 2036, 2037 din Codul civil, art. 2 alin. (1), 5 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 6 CEDO.

15. Reclamantul Marcel Smochin a solicitat constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil și repararea din contul bugetului statului, în beneficiul său, cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 100 000 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

16. Prin hotărârea din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Marcel Smochin (f. d. 196, 204-218, vol. II).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

17. La 24 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a declarat apel nemotivat, iar la 07 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice, a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f. d. 199-200, 227-230, vol.I).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor și menținută hotărârea din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 14, 15-21, vol. II).

19. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu materialele cauzei și cadrul legal pertinent, a considerat hotărârea primei instanțe întemeiată și legală, iar argumentele apelantului neîntemeiate.

20. Totodată, instanța de apel a constatat că reclamantului Marcel Smochin nu i-au fost lezate careva drepturi și nu a fost încălcat termenul rezonabil de examinare a cererii de chemare în judecată înaintată de SA „Termoelectrica” în interesele CCL nr. 147 împotriva lui Ion Smochin și Tamara Smochin, (succesor în drepturi Marcel Smochin) cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, reieșind din termenul total de examinare a cauzei, ce constituie perioada 23 iulie 2018 – 06 iulie 2022.

21. Din raportul Judecătoriei Chișinău, instanța de apel a constatat că, complexitatea a fost generată de înaintarea de către pârâți a mai multor cereri și demersuri, aplicarea instituției succesiunii, Marcel Smochin solicitând succesiunea în drepturi, de situația epidemiologică din țară, precum și de faptul specializării judecătorilor, cel din urmă motiv ducând la amânarea procesului în legătură cu declinarea competenței în favoarea completului specializat în materie cauzelor civile în procedura contencioasă.

22. La fel din raportul Judecătoriei Chișinău, instanța de apel a mai constatat că, pârâții Ion Smochin și Tamara Smochin au depus succesiv două cereri de prelungire a termenului de procedură pentru prezentarea actelor, la 03 septembrie 2018 și la data de 05 septembrie 2018 și prin depunerea unei cereri de examinare a cauzei cu valoare redusă în ședință publică la data de 06 septembrie 2018. Totodată, deși pârâții au solicitat examinarea cauzei în ședință publică, cerere care a fost admisă de instanță, totuși, la data ședinței de judecată fixată pentru examinarea cauzei, nu s-au prezentat, din motive necunoscute instanței.

23. Totodată, instanța de apel a reținut, prin încheierea din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, pârâții Ion Smochin și Tamara

Smochin au fost înlocuiți cu succesorul lor în drepturi Marcel Smochin și cauza s-a soluționat irevocabil prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2022.

24. Prin urmare, pretențiile reclamantului Marcel Smochin cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil sunt neîntemeiate.

25. Cu privire la cerința reclamantului privind repararea prejudiciului moral în sumă de 100 000 de lei, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, fiind de fapt pretenții subsecvente constatării faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei în sensul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

26. La 29 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor a declarat recurs împotriva deciziei din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi decizii de admiterea a acțiunii (f. d. 26-29, vol. II).

SOLICITAREA RECURRENTULUI

27. În motivarea recursului, recurentul Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor a indicat că nu este de acord cu constatările instanței de apel, invocând temeiurile prevăzute la art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; e) hotărârea se bazează în mod determinat pe apecierea vădit nerezonabilă a probelor.

28. A indicat că instanțele de judecată intenționat au pronunțat o decizie contrară prevederilor 192 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 4 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

29. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

30. Din materialele dosarului rezultă că conform extrasului din poșta electronică, decizia motivată din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată avocatului Alexei Croitor, în interesele recurentului Marcel Smochin, în mod electronic, la 09 octombrie 2023 (f. d. 24-verso, vol. II).

31. Astfel, se constată că avocatul Alexei Croitor, în interesele recurentului Marcel Smochin s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 29 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice, în termenul legal.

32. La 30 ianuarie 2024, în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova a fost expediată copia recursului declarat de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d.36, 39).

33. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimatul nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Art. 433 alin. (1) lit. (a) din Codul de procedură civilă (în vigoare din 01 septembrie 2023):

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1);

35. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare din 01 septembrie 2023):

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

36. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare din 01 septembrie 2023):

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

38. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, împotriva deciziei din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

40. Verificând motivele de casare, invocate în recurs de Marcel

Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

42. Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

44. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate

instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

46. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

47. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, ca fiind inadmisibil.

48. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art.433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, împotriva deciziei din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni